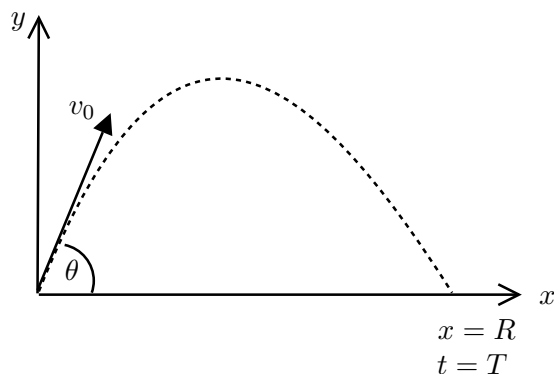

Probleem 1: Beskou die model van 'n projektiel wat teen (lineêre) lugweerstand beweeg (Model II). Ons het in klas die eksplisiete uitdrukkings

$$\begin{aligned}x(t) &= \frac{1}{c} v_0 \cos \theta (1 - e^{-ct}) \\y(t) &= \frac{1}{c} \left[-gt + \left(\frac{c v_0 \sin \theta + g}{c} \right) (1 - e^{-ct}) \right].\end{aligned}$$

Beskou nou die spesifieke projektiel met beginsnelheid $v_0 = 200$ m/s, aanvangshoek $\theta = \frac{\pi}{3}$ en weerstandkonstante $c = \frac{1}{450}$.

- Gebruik MATLAB se `fzero` om die tyd $t = T$, wat die projektiel in die lug is, te bereken. [Tik `help fzero` om hulp vir die gebruik van die funksie te kry.]
- Bereken die reikafstand (R) van die projektiel.

Probleem 2: In hierdie probleem leer ons om MATLAB se funksie `ode45`¹ te gebruik om stelsels van DVs op te los. Ons beskou die model van 'n projektiel wat teen lugweerstand beweeg, soos beskryf in Afdeling 5.2 in die notas. Deur $v = dx/dt$ en $w = dy/dt$ te definieer, asook $c = k/m$ te stel, kan die stelsel (5.2.3) soos volg geskryf word

$$\begin{aligned}\frac{dx}{dt} &= v, & x(0) &= 0 \\ \frac{dy}{dt} &= w, & y(0) &= 0 \\ \frac{dv}{dt} &= -cv, & v(0) &= V \cos \theta \\ \frac{dw}{dt} &= -cw - g, & w(0) &= V \sin \theta.\end{aligned}$$

Om `ode45` te gebruik, moet die stelsel in vektorvorm geskryf word, naamlik

$$\frac{d\mathbf{z}}{dt} = \mathbf{f}(t, \mathbf{z})$$

waar

$$\mathbf{z} = \begin{bmatrix} x \\ y \\ v \\ w \end{bmatrix}, \quad \mathbf{f}(t, \mathbf{z}) = \begin{bmatrix} v \\ w \\ -cv \\ -cw - g \end{bmatrix}.$$

---

¹Aanvaar dat `ode45` 'n numeriese metode is wat ons nog gaan beskou.

Nou word 'n funksie geskryf wat die regterkant, $\mathbf{f}(t, \mathbf{z})$, vir enige waardes van t en $\mathbf{z}$ sal bereken. So 'n funksie, sê `proj.m`, kan soos volg lyk.²

```
function f = proj(t, z);

% Funksie wat regterkant van projektielprobleem bereken

c = 1/450;

x = z(1); y = z(2); v = z(3); w = z(4);

f = [v; w; -c*v; -c*w-9.8];
```

Die tydsduur van die vlug en aanvangswaardes word nou opgestel

```
>> tydsduur = [0 40];
>> V = 200; theta = pi/3;
>> x0 = 0; y0 = 0; v0 = V*cos(theta); w0 = V*sin(theta);
>> aanvangs = [x0; y0; v0; w0];
```

Uiteindelik is ons reg om `ode45` te gebruik om die stelsel op te los

```
>> [t,z] = ode45('proj',tydsduur,aanvangs);
```

en die baan van die vergelyking kan nou gestip word met

```
>> plot(z(:,1),z(:,2))
```

- (a) Gebruik bg. prosedure om Figuur 5.2.1 in die notas/boek te reproduseer.³ Gebruik die `axis` bevel om die figuur te beperk tot $y \geq 0$.
- (b) Op dieselfde assestelsel, stip ook die projektielbaan wat ooreenstem met weglaatbare lugweerstand (stel eenvoudig $c = 0$).
- (c) Deur in te zoem in die figuur, bereken die reikafstand van beide projekteie tot die naaste meter. Vergelyk hierdie waarde met Probleem 1 se waarde.
- (d) Vir $c = \frac{1}{450}$, eksperimenteer met verskillende waardes van θ : watter waarde gee die maksimum reikafstand?
- (e) **Opsioneel, vir bonuspunte:** Laat `ode45` outomaties stop sodra die projektiel weer op grondhoogte is ($y = 0$). Tik `help odeset`, en kyk na die `events` opsie.

---

²Let op dat in hierdie probleem die tyd nie eksplisiet aan die regterkant voorkom nie. Dit kan egter nie uit die argumentlys van die funksie weggelaat word nie.

³Let op dat die figuur in die notas/boek nie met die gegewe parameterwaardes ooreenstem nie. Druk 'n ekstra kopie om die figuur in die notas/boek te vervang.